

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3252/2018. (VII. 11.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 7.K.32.271/2017/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozók személyesen eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz.
- [2] Az indítványozók az egyedi ügy I., illetve II. rendű felperesei voltak. Az OTP Bank Nyrt. 2017. január 31-én jelzálogjog, önálló zálogjog és egyetemleges zálogjog jogosult változásának bejegyzése iránti kérelmet nyújtott be Budapest Főváros Kormányhivatala IX. Kerületi Hivatalához (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) több ingatlan, így az indítványozók tulajdonában álló ingatlan is terhelő zálogjogi bejegyzések vonatkozásában, engedményezés jogcímén. Az elsőfokú hatóság a kérelem alapján törölte az érintett ingatlanok – így az indítványozók ingatlanjának – tulajdoni lapjáról az AXA Bank Europe S. A. Magyarországi Fióktelepe, illetve annak jogelődje, az ELLA Bank javára kölcsöntőke és járulékaik erejéig bejegyzett jelzálogjogot, önálló zálogjogot, egyetemleges önálló zálogjogot és elidegenítési és terhelési tilalmat, ezzel egyidejűleg engedményezés jogcímén bejegyezte ezeket az OTP Bank Nyrt. javára, a korábbi bejegyzésekkel azonos ranghelyre. Ez ellen a határozat ellen az indítványozók fellebbeztek, a másodfokú hatóságként eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: másodfokú hatóság) azonban határozatával helybenhagyta az elsőfokú határozatot. Az indítványozók ezért keresetet nyújtottak be a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (a továbbiakban: bíróság), melyben kérték a másodfokú határozatnak az elsőfokú határozatra kiterjedő hatályon kívül helyezését, valamint az elsőfokú hatóság új eljárásra kötelezését. Keresetükben az Alaptörvény XIII. cikkének, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény 6. cikkének, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.), a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.), az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Inytv.), a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény, az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény végrehajtásáról szóló 109/1999. (XII. 29.) FVM rendelet (a továbbiakban: Inyvhr.), valamint a forintérték megállapításáról és az ezzel összefüggő rendelkezésekről szóló 9000/1946. (VII. 28.) ME rendelet egyes rendelkezéseinek, továbbá az Alkotmánybíróság és a rendes bíróságok kapcsolódó gyakorlatának sérelmét állították, emellett azzal érveltek, hogy a közigazgatási eljárás büntetőjog-ellenes volt. Álláspontjuk szerint a másodfokú határozat nem tartalmazta a korábban bejegyzett tény jogosultját. Az ingatlan-nyilvántartásban csak az ELLA Bank javára bejegyzett jelzálogot törölték. Az AXA Bank Europe S. A. Magyarországi Fióktelepe javára az ingatlan-nyilvántartásban zálogjog bejegyzésre nem került, ezt – nem létező lévén – törölni sem lehetett. A kérelem nem tartalmazta az ELLA Bank bejegyzési engedélyét. Nem lehetett fel olyan dokumentum, amely alapján az ELLA Bank a követelését az AXA Bankra engedményezte volna, nem indult az Inytv. 26. § (1) bekezdése szerinti eljárás, nem került benyújtásra az ELLA Bank javára bejegyzett zálogjog átjegyzése iránti kérelem, illetve az ELLA Bank és az OTP Bank közötti szerződés, továbbá nem született az AXA Bank javára szóló zálogjog bejegyző határozat.
- [3] A bíróság a támadott ítélettel az indítványozók keresetét elutasította. Döntését mindenekelőtt az Inytv. 29. §-ára és 32. § (5) bekezdésére, valamint a Ptk. 6:193. § (1)-(3) bekezdéseire, 6:194. § (1) bekezdésére és 6:202. § (2)-(4) bekezdéseire alapította. Ezekre tekintettel megállapította, hogy a rendelkezésre álló dokumentumok – a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének megjelölt határozatai, a Fővárosi Bíróság mint Cégbíróság megjelölt végzései, az AXA Bank Europe S. A. és az OTP Bank Nyrt. átruházási szerződése, valamint az AXA Bank Europe S. A., az AXA Bank Europe S. A. Magyarországi Fióktelepe és az OTP Bank Nyrt. közös nyilatkozata – alapján nyomon követhető „az a zárt jogi és logikai lánc, ami a közhiteles, bárki számára hozzáférhető

cégnyilvántartásba is bejegyzésre került,” ezért az ingatlan-nyilvántartási eljárás nem sértette a Ptk., az Inyvtv. és az Inyvr. rendelkezéseit. A bíróság arra is felhívta a figyelmet, hogy a kérelem szerinti jogviszonyok érdemi jogszerűségének vizsgálatára a polgári bíróságnak lenne hatásköre: a másodfokú és az elsőfokú hatóságok regisztratív szervek, amelyek csak a hozzájuk benyújtott kérelmek és azok mellékletei formai vizsgálatának elvégzésére jogosultak.

- [4] A bíróság az Alaptörvény XIII. cikkét és a Ket. alapelvi jellegű, a keresetben hivatkozott rendelkezéseit [1. § (1) bekezdés, 3. § (2) bekezdés c) és d) pont, 4. § (2) bekezdés] illetően arra mutatott rá, hogy önmagában ezek megsértésére a keresetben támadott határozat jogszabálysértő volta csak nyilvánvaló esetben alapítható, amelynek fennállását az indítványozók kötelesek egyértelműen bizonyítani, ezt azonban az egyedi ügyben nem tették meg. Emellett rámutatott a bíróság arra is, hogy az indítványozók által hivatkozott indokolási kötelezettség „nem jelent parttalan indokolást”, ugyanis nem a hosszas indokolás elvárt a közigazgatási hatóságtól, hanem az, hogy logikus és a jogszabályoknak megfelelő döntés szülessen, a bíróság pedig úgy ítélte meg, hogy ennek az elvárásnak a másodfokú hatóság határozata, amely utal a jogutódlási lánc folytonosságára, megfelel.
- [5] 2. Az indítványozók ezek után nyújtották be az Alkotmánybírósághoz – az Alkotmánybíróság főtítkárnak felhívására utóbb hiánypótlással kiegészített – alkotmányjogi panaszukat, melyben az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésének, valamint XXVIII. cikk (1), (2) és (7) bekezdéseinek sérelmét állítják, továbbá alapvető jogaik sérelmével összefüggésben utalnak az Alaptörvény R) cikk (2) bekezdésére, és a bíróság ítéletének a másodfokú és az elsőfokú hatóságok határozataira kiterjedő megsemmisítését kérik.
- [6] Az indítványozók arra alapítják álláspontjukat, hogy az eljárás közigazgatási hatóságok és a bíróság egyaránt a tényállításaikat egyoldalúan figyelmen kívül hagyva, nem létező okiratra támaszkodva hozták meg döntéseiket, és ez a jogsértő eljárás eredményezte Alaptörvényben biztosított, a panaszban megjelölt jogaik sérelmét. Álláspontjuk szerint az ELLA Bank jogutódjaként működött, 2008. december 31-én megszűnt AXA Kereskedelmi Bank Zrt. nem jogutódja az AXA Bank Europe S. A. Magyarországi Fióktelepének, és ezt az állítást a Fővárosi Bíróság mint Cégbíróság Cg.01-17-000554/19. számú, 2009. december 11-én kelt végzésében foglalt tájékoztatás is alátámasztja, ezért az ELLA Bank javára bejegyzett zálogjog és elidegenítési és terhelési tilalom nem volt átírható a kérelmező OTP Bank Nyrt. javára. Az indítványozóknak ezt a hivatkozását sem a hatóságok, sem a bíróság nem vette figyelembe, ezzel szemben nem létező okiratok alapján, tévesen állapították meg a döntések indokolásaiban említett „zárt jogi és logikai lánc” meglétét. Ezzel a hatóságok és a bíróság megsértették az indítványozók tulajdonhoz való, az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében védett, valamint a tisztességes bírósági eljáráshoz és a jogorvoslathoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1), (2) és (7) bekezdéseiben védett alapvető jogaikat. Úgyszintén a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét eredményezte, hogy a bíróság nem indokolta meg kellő alapossággal az indítványozók keresetét elutasító ítéletét, amely ezáltal megerősítette a hiányos indokolású, ezért alaptörvény-ellenes közigazgatási határozatokat.
- [7] 3. Az Alkotmánybíróság tanácsa az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. E vizsgálat elvégzése során az alábbiakat állapította meg.
- [8] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A határozott kérelem követelményének teljesüléséhez szükséges feltételeket az Abtv. 52. § (1b) bekezdése tartalmazza. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerint az indítványban foglalt kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az indokolást arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével. Az indítványozók következetesen hivatkoznak az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésére. Ez a rendelkezés az ártatlanság véelmét rögzíti. Az Alkotmánybíróság egyértelművé tette, hogy az esetek bizonyos korlátozott körében nem szűkíti le az ártatlanság véelmét a szorosan vett büntetőjog területére [30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [51]–[54], [70]], azonban a jelen indítvány nem tartalmaz semmilyen indokolást arra nézve, hogy az ártatlanság véelme milyen összefüggésben áll az egyedi ügygel. A határozott kérelem követelménye ezért e vonatkozásban nem teljesül.
- [9] Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadható be.

- [10] Az indítványozók a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét állították panaszukban, és a sérelem megvalósulását abban látták, hogy a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, mert nem vette figyelembe az indítványozók által irányadónak tartott tényeket. Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének részét képező indokolt bírói döntéshez való jog tartalmát kifejtve azt az alkotmányos követelményt támasztotta a bíróságokkal szemben, hogy azok „a döntéseik alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel mutassák be”, fenntartva, hogy az egyedi ügy összes körülményének függvénye, mikor kellően részletes az indokolás. Ez egyfelől nem jelenti azt, hogy a bíróságot a felek valamenyny érvelése tekintetében részletes indokolási kötelezettség terhelné, az azonban feltétlen elvárás, hogy a bíróság az ügy lényegi részeit a szükséges alapossgal vizsgálja meg, és erről a vizsgálatáról a határozatának indokolásában is adjon számot [lásd mindehhez: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [31]]. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jognak és így az arra alapított alkotmányjogi panaszok nyomán történő alkotmányossági vizsgálatnak korlátját jelenti, hogy az Alkotmánybíróság nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését, és tartózkodik attól, hogy jogági dogmatikához tartozó kérdések helytállóságáról, illetve törvényességéről, avagy kizárólag törvényértelmezési problémáról állást foglaljon [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]]. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság nem vizsgálja azt sem, hogy az indokolásban megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]].
- [11] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a támadott ítélet indokolásában a bíróság megjelölte az alapul vett okiratokat, és ezekre hivatkozással rögzítette a döntése alapjául szolgáló tényállást. Az ítélet úgyszintén tartalmazza azokat a jogszabályhelyeket, amelyek alapján az okiratok által igazolt jogügyletek a bíróság értékelése szerint jogszerűnek minősülnek. Mindezek megtalálhatók a másodfokú hatóság határozatában is. A fentebb kifejtettek fényében az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre arra, hogy ezt a ténymegállapítási folyamatot felülbírálja, illetve a bíróság mérlegelését, annak okszerűségét megkérdőjelezze. A tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vonatkozásában ezért nem merül fel sem alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, sem a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, így az Abtv. 29. §-a alapján az indítvány nem fogadható be.
- [12] Az indítványozók előadása szerint a bizonyítékaikat figyelmen kívül hagyó bíróság és hatóságok eljárása tulajdonjoguk korlátozását, ezáltal a tulajdonhoz való alapvető joguk sérelmét eredményezte. Azonban a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog vonatkozásában a panasz a fent kifejtettek szerint nem teljesíti az Abtv. 29. §-a szerinti befogadási feltételeket, és nem merült fel olyan, ettől független körülmény, amely a tulajdonhoz való jog vonatkozásában a befogadást indokolná.
- [13] Az indítványozók a jogorvoslathoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt alapvető joguk sérelmét arra hivatkozással állították, hogy az önkényesen eljáró szervek kizárták valódi jogorvoslati lehetőségeik gyakorlását. Az Alkotmánybíróság értelmezésében a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma a jogalkotótól azt követeli meg, hogy a hatóságok érdemi, ügydöntő határozatai tekintetében tegye lehetővé a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét. A jogorvoslat biztosításának követelménye az érdemi határozatokra vonatkozik. Annak vizsgálata során, hogy mely döntés minősül ilyennek, a döntés tárgya és a személyre gyakorolt hatása a meghatározó, vagyis az, hogy az érintett helyzetét, jogait a döntés lényegesen befolyásolta-e [ennek áttekintéséhez lásd: 9/2013. (III. 6.) AB határozat, Indokolás [28]]. A jogorvoslathoz való jog az Alaptörvény 28. cikkéből következően a jogalkalmazó szerveket is kötelezi [legutóbb: 3020/2018. (I. 26.) AB határozat, Indokolás [38]]. Az indítványozók a jelen ügyben éltek a részükre törvényben biztosított jogorvoslati lehetőségekkel, és fellebbezésüket a másodfokú hatóság, keresetüket a bíróság érdemben elbírálta. Önmagában annak ténye, hogy a jogorvoslat elbírálására hatáskörrel rendelkező szerv nem tartotta megalapozottnak a jogorvoslatot kérelmező által előadottakat, nem veti fel az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmét, az erre alapított indítványelem pedig nem vizsgálható érdemben az Abtv. 29. §-a alapján.

- [14] 4. Az Alkotmánybíróság a fentiek miatt az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2018. június 26.

Dr. Schanda Balázs s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Zs. András s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/391/2018.

